

tek har foretaget af centralbibliotekernes krav til og benyttelse af Statsbibliotekets bogbestand.

Den særlige vandreboogsamling (bogbilsamling, dubletsamling), der endnu findes i visse centralbiblioteker, må kunne afvikles i forbindelse med afskaffelsen af den nuværende bogbilsordning, der består i udbringning af mindre depotsamlinger (50-75 bind) til områdets biblioteker. Denne ordning har ingen betydning mere, efter at sognebibliotekernes egne bogkonti i løbet af de sidste 5-10 år er mangedoblede. Det vil derimod være påkrævet, at alle centralbiblioteker råder over en bil af station-car typen til udbringning af bøger i enkeltlån efter rekvisition.

Efter forslaget skal centralbibliotekstilskuddet udredes af staten og vedkommende amt i forening, og det skal udgøre et beløb svarende til udgiften ved oplandsarbejdet i henhold til særligt budget og regnskab. Som maksimum for centralbibliotekstilskuddet foreslås i overensstemmelse med den hidtidige beregning af statens centraltilskud et fast beløb pr. centralbibliotek og desuden et mindre beløb pr. indbygger; men for at kunne dække den samlede udgift ved et fuldt udbygget centralbiblioteks oplandsarbejde, må beløbene forhøjes til de foreslåede 60.000 kr. pr. bibliotek og 2 kr. pr. indbygger og desuden reguleres i overensstemmelse med loven om et reguleringspristal. Grænsen for medregning i indbyggertallet foreslås sat ved kommuner med 20.000 indbyggere i stedet for som hidtil 15.000, idet det må antages, at også kommuner på mellem 15.000 og 20.000 indbyggere i ret vid udstrækning benytter centralbiblioteket.

Af det samlede centralbibliotekstilskud foreslås det, at staten forlods skal afholde de 2 kr. pr. indbygger i købstæder (under 20.000 indbyggere) i centralbiblioteksområdet, idet man ikke finder at kunne pålægge amterne at betale for den del af oplandsvirksomheden, som kommer købstæderne til gode, ligesom denne betaling ikke kan pålægges de pågældende købstæder selv, uden at deres samlede stilling bliver forringet i forhold til tilstanden under den gældende bibliotekslov. Resten foreslås afholdt med lige store dele af staten og vedkommende amt, jfr. dog nedenfor om den særlige regel i stk. 2 vedrørende Gentofte centralbibliotek.

Udgiften til centralbiblioteksvirksomheden har i henhold til de særlig aflagte regnskaber udgjort følgende beløb for hele landet:

1959-60:	3.365.148 kr.
1960-61:	3.557.615 kr.
1961-62:	4.246.525 kr.
1962-63:	5.175.000 kr.

Den kan i 1963-64 ikke antages at blive mindre end 6 mill. kr. Af disse udgifter har statens andel — herunder såvel det særlige centralbibliotekstilskud som statstilskud af den kommunale under-skudsdekning og af andre stedlige tilskud — gennemsnitligt udgjort ca. 45 pct. I 1963-64 må man således anslå statens andel i centralbiblioteksudgifterne til ca. 2,7 mill. kr. Med den foreslåede tilskudsordning vil der i samme år, når man går ud fra det nuværende antal centralbiblioteker, højst blive tale om en statsudgift på 3.500.000 kr., altså en stigning på ca. 800.000 kr., som imidlertid forudsætter, at alle centralbiblioteker har udgifter svarende til maksimumstilskuddet, hvad der ikke foreløbig kan påregnes. Amterne ville under samme forudsætning komme til at udrede 3.100.000 kr. Til sammenligning kan anføres, at medens amternes bidrag til centralbibliotekerne i 1962-63 udgjorde ca. 875.000 kr., er det i 1963-64 steget til 1.600.000 kr. og forventes i 1964-65 at komme op på ca. 2 mill. kr.

En forhøjelse af centralbibliotekernes samlede tilskud som den foreslåede forekommer rimelig, når hensyn tages til de øgede krav, der vil blive stillet til disse bibliotekers bogbestand og betjening af områdets biblioteker. Det skal dog bemærkes, at efter de nugældende regler indgår i beregningen af oplandsudgiften også udgiften ved udlån til enkeltlånere i centralbibliotekets område uden for hjemstedskommunen. Forpligtelsen til at betjene disse lånere vil, såfremt den frie låneret (forslagets § 2, stk. 2) indføres, ikke mere alene gælde centralbibliotekerne, der i så fald heller ikke vil have krav på særligt tilskud til denne del af virksomheden. Dette vil dog sandsynligvis i væsentlig og stigende grad blive opvejet af en særdeles betydelig forøgelse af antallet af rekvisitionslån til områdets biblioteker som følge af disses overgang fra deltids- til heltidsbiblioteker.

Stk. 2.

Centralbiblioteksvirksomheden i Københavns amt har ændret sig på afgørende måde, således at den i stigende grad har fået overcentralkarakter. På grund af denne udvikling, der skyldes omegnskommunernes vækst og bibliotekernes udbygning, foreslås etableret et samarbejdsudvalg omfattende alle folkebiblioteker i Københavns amt, København og Frederiksberg til løsning af visse fællesopgaver for disse biblioteker. Samarbejdsudvalget administrerer statens tilskud til dette formål, jfr. bemærkningerne til stk. 3.

Centralbiblioteket for Københavns amt modtager herefter intet statstilskud til centralbiblioteksvirksomheden, mens Københavns amt yder et tilskud svarende til det højeste amtstilskud, der efter de i